

Børne Blad

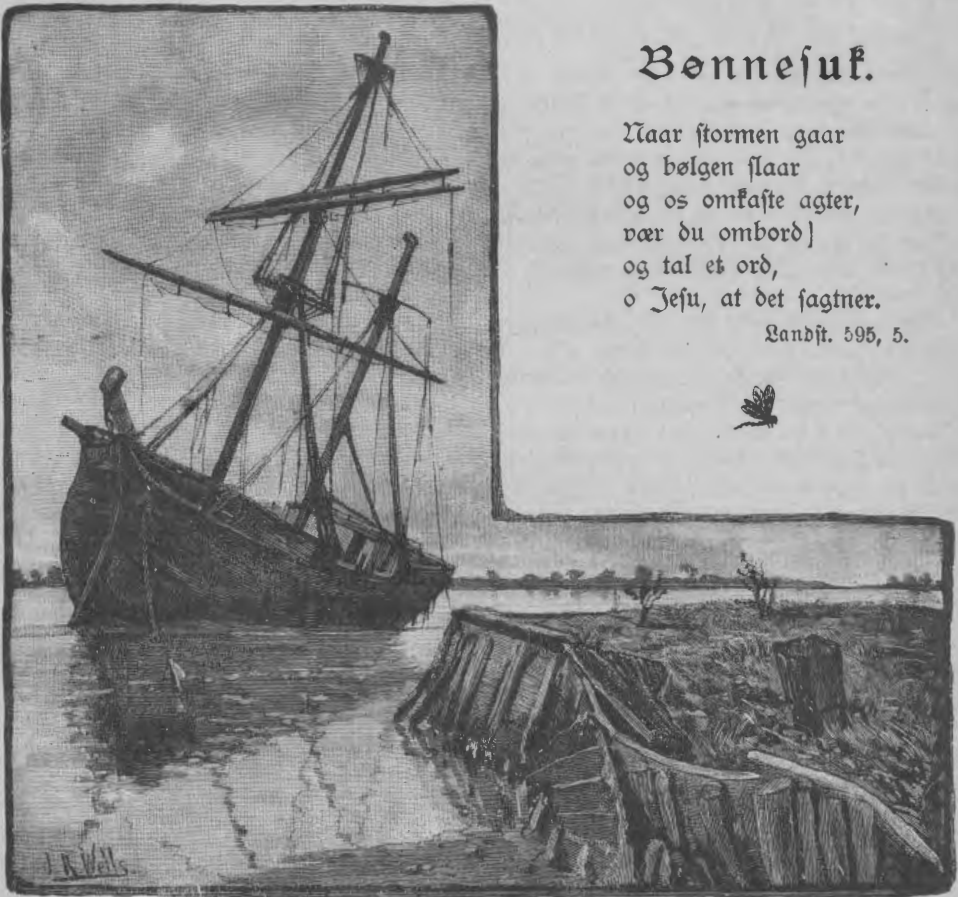

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 21.

27de mai 1900.

26de aarg.

Bønnesk.

Naar stormen gaar
og bølgen slaar
og os omfaste agter,
vær du ombord]
og tal et ord,
o Jesu, at det fagtnær.

Sandst. 595, 5.

Efter stormen.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for året, betalt i forstud. 3 pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer levers bet for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. D. W. Bangsnes, Story City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar ekspeditioner, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Bemærkninger til bibelhistorien, stykke 70.

“Hvad gavner det et menneske, om han binder den ganste verden, men tager skade paa sin sjæl?” (Matt. 16, 26).

Den rige mand og Lazarus.

I fortællingen om den rige mand og Lazarus viser Jesus os, hvorledes det tilsidst gaar de mennesker, der ligesom den rige mand blot lever for at nyde livet og have det godt her i verden, men er fremmede for livet i Gud. Og i Lazarus viser Jesus os en mand, som her i verden havde det meget ondt, men som efter døden fik det godt, fordi han var en gudfrygtig mand.

Jesus skildrer først for os, hvorledes disse to mænd havde det her paa jorden. Den rige mand havde det, hvad menneskene i almindelighed kalder godt. Han havde fuldt op af gods og penge, og han brugte sine penge til at tilfredsstille sine lyst, sin forføngelighed, lyst til pragt og gode og magelige dage. “Han klædte sig i purpur og kosteligt linlæde og levede hver dag herlig og i glæde.” Men udenfor hans dør laa der en fattig, syg, hjælpeløs stakkar. Han var saa fattig, at han var glad ved at møttes af de smuler, som den rige mands tjenere slængte til ham, og saa hjælpeløs, at han ikke engang kunde hindre de urene hunde fra at krænke ham og forværre hans lidelser.

Hvilken uhyre forskjel i disse to menneskers hvre livsvilkaar. Den ene overmaade rig, den anden overmaade fattig; den ene klædt som en konge, den anden kunde neppe skjule sit legeme med sine usle pjalter; den ene omgiben af sine venner i lystigt lag, den anden venneløs og forladt og foragtet udenfor den riges dør!

Her havde været en udmerket anledning for den rige mand til at anvende noget af sit overflødige gods til at lindre den fattige Lazarus's nød. Man skulde have troet at synet af hans elendighed og modsætningen mellem den enes

overflod og den andens mangel maatte have opvakt den rige mands meblidenhed. Men nei, saa gjerrig, saa egentjærlig og saa ubarmhertig og saa ligegyldig oberfor Guds ords befaling var han, at han lod stakkareren blive i sin elendige tilstand lige til sin død. Og saa herved viste han sig som et ugudeligt menneske. Lazarus derimod var tiltrods for sin elendige tilstand et gudfrygtigt menneske. Hans navn betyder: “Herren er min hjælp.” Jesus har stikkerlig givet ham dette navn i fortællingen for derved at sige os, at han midt i sin fattigdom og elendighed satte sin lid og fortrøstning til Guds hjælp. Han bar sit onde med taalmodighed, uden tnr og klage og satte sin lid til Gud, at han nok i sin tid vilde hjælpe ham.

Saa forskjellig var disse mennesker. Og til denne forskjel svarer da ogsaa den forandring, som indtraadte med dem efter døden. De døde begge. Den fattige Lazarus blev “baaren af englens i Abrahams skjød”, til Paradiset, i saligt samfund med Israels stamfader. Nu viste det sig, at hans haab til Gud ikke blev stuffet. Nu fik han rigelig igjen for det onde, han havde lidt her paa jorden. Hvilken herlig forandring!

Men hvilken gruelig forandring indtraadte der ikke i den rige mands vilkaar efter døden! “Han blev begravet”, siger Jesus, for dermed at betegne, at al hans herlighed gik i graven med ham. Og hans sjæl kom til pinens sted i helvede. “Og da han opløstede sine øine i helvede, hvor han var i pine, saa han Abraham langt borte og Lazarus i hans skjød.” Nu begyndte det nok at gaa op for ham, hvor daarlig han havde stelt sig her paa jorden, og hvor meget bedre Lazarus var faren end han.

Da de levede sammen paa jorden, da var det han, som var den rige lykkelige mand og Lazarus den fattige og elendige. Men nu havde forholdet aldeles forandret sig. Nu var det Lazarus, som var den rige og lykkelige og han, som var den fattige og elendige. Paa jorden havde Lazarus været tiggeren, men nu er det ham, som er bleven tigger: Han raaber i sin smerte over til Abraham, at han vil sende Lazarus, at han kan om bare dyppe sin finger i vand og læste hans tunge; thi han piner savrig i helvedes luer. Men nu er det forsent at bede om hjælp. Abraham svarer ham, at han ikke kan opfylde hans bøn og det af to grunde, saa bindende, at den rige mand intet kan svare dertil. For det første minder han

den rige mand om, at der er intet uretfærdigt i hans og Lazarus's skjæbne. Saa jorden havde han, den rige mand, alt sit gode, som han tilfulde havde nydt. Han havde opnaaet alt, han havde levet for. Han har derfor intet at beklage sig over. Og Lazarus paa sin side har havt sit onde i sin livstid og nu opnaaet det, han levede for, nemlig de aandelige og evige gøder. Derfor er der intet uretfærdigt eller urimeligt i deres nuværende ulige vilkaar. Dertil kommer, siger Abraham, at der mellem pinens og salighedens sted og tilstand er et vældigende dyb, som gjør enhver forandring nu umulig. "Som træet falder, saa ligger det." Det er hermed paa jorden vor hinsidige tilstand bestemt. Efter døden er ingen forandring mulig. Her har vi Jesu ord før, at der ikke er ombendelse efter døden eller nogen forandring mulig i de for dømtens tilstand, ligesom der heller ikke er nogen fare for, at de salige mere kan falde fra Gud og gaa glip af saligheden. Og saa overbevissende er denne tale, at den rige mand intet kan indvende derimod. Men hvor albeles uforandret han er i sit hjerte, hvor lige uombendt han er, tiltrods for straffen og pinen, viser sig i den skjulte anklage han retter mod Gud for sin fortabelse ved at bede Abraham sende Lazarus tilbage til hans brødre, at han kan vidne for dem, at ikke ogsaa de skal komme til dette pinens sted. Thi denne bøn er sikkerlig ikke udslag af medlidende omsorg for hans brødre, men en skjult anklage mod Gud for, at han selv har faaet det ondt. Det er, som om han vilde sige, at havde Gud gjort noget saadant mod ham, da han var paa jorden, saa vilde han have ombendt sig og sluppet at komme til pinens sted. Men uholdbarheden af hans anklage blotter Abraham ved at sige, at hans brødre har Guds ord i det gamle testamente, "loben og profeterne", hvor Gud taler tydelig nok om straffen for et ugubeligt liv. Og da den rige mand modtager dette og paaستاar, at det vilde virke meget bedre, om en kom tilbage fra de døde og fortalte om, hvad der er bag graben, da afviser Abraham ham atter med at sige, at tror de ikke Guds ord, hvad det siger derom, da vilde de heller ikke tro, om nogen fra de døde kom til dem. Thi det at ombende sig fra sin ugubelighed og søge Gud, det er en viljens sag, en frivillighedens sag, som Gud virker ved sit ord hos alle dem, der ikke haardt nækket modستاar. Derfor vilde ingen have let-

tere for at ombende sig, om Gud gjorde det mirakel, at sende døde til os og fortælle os om tilstanden bag graben. Guds ord og vor samvittighed vidner klart nok om straf for ugubeligheden, om himmel og om helvede.

D. C. v. Hoffens vacnegistorier.

Et skuffet haab.

(Fortsættelse.)

Og saa fik hun en hel appelsin og et helt glas vin! Na ja, vinen brød hun sig forresten ikke stort om, den vilde hun ikke drikke og skjød den bort; men det var saa nødtigt, sagde fru Råtchen og holdt glasset op for hendes mund, mens hun med den anden haand stadig holdt fast paa den lille piges hoved, saa at Else umulig kunde vende sig bort. Hun maatte drikke hver eneste draabe, skjønt det var saa sterkt, at det brændte hende i halsen, og hun fik taarer i øinene.

"Saa, saa snil pige, hvile lidt", sagde hr. Tonio og var Else hen til sengen og lagde hende ned der.

Ja, hun kunde nok behøve at hvile! Hele værelset beghndte at danse rundt for hendes øine, og hendes hoved kjendtes saa tungt som en stor bløklump. Snart sov hun fast.

Det varede længe, før end hun vaagnede, og da var det alt nat.

Men hvor var hun? Det kunde hun ikke forstaa. Sengen, hun laa i, rystede saa besynderlig, og i taget brændte et lys i en lygte.

"Mama!" hviskede hun ængstelig og famlede med sin lille haand for at række den op til moderen, som hun pleiede at gjøre, naar hun vaagnede om natterne i sin lille seng tæt ved forældrene.

Men det var i en jernbanevogn, hun laa, og det var fru Råtchens mørke ansigt, som bøiede sig ned over hende.

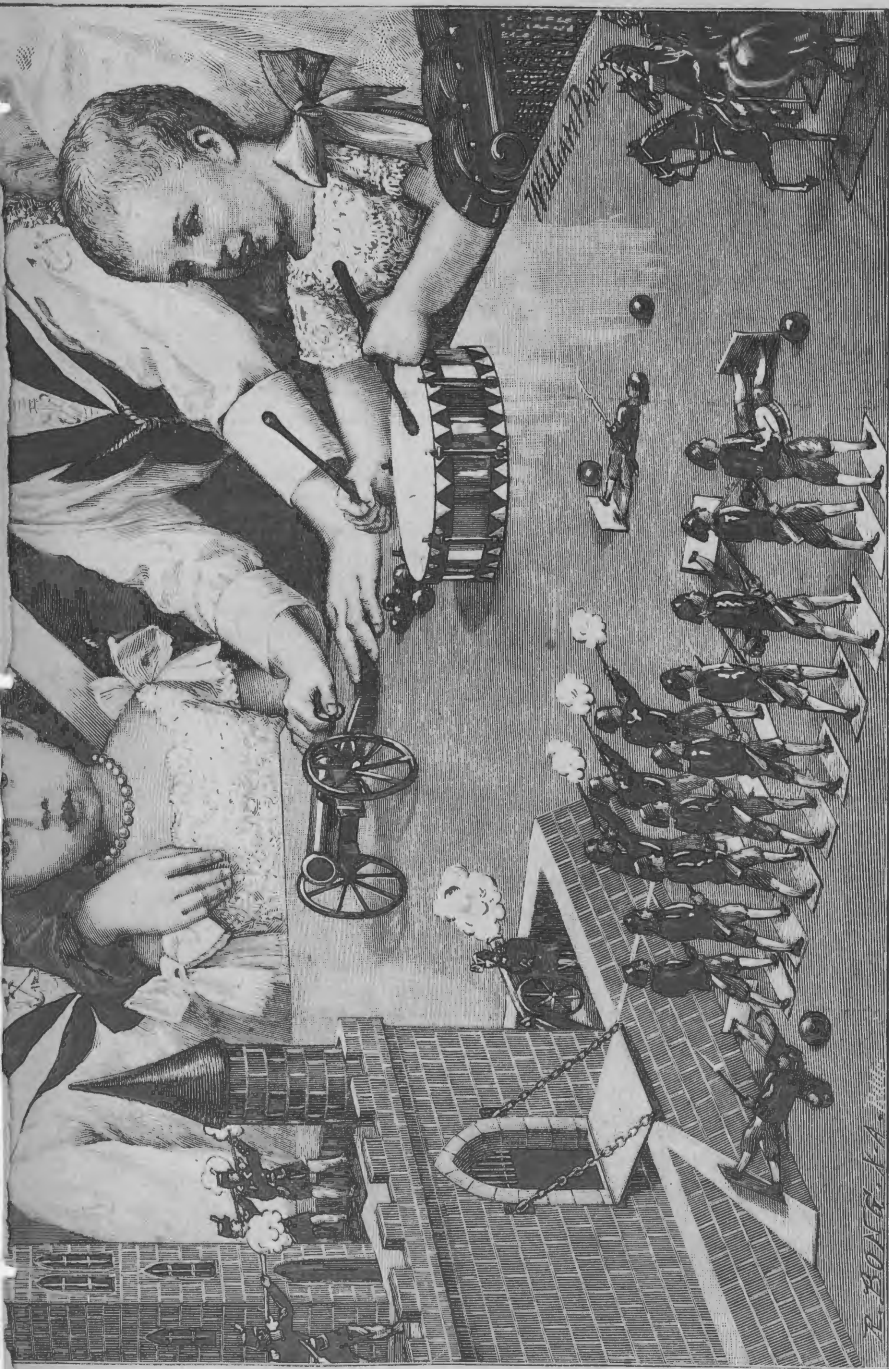
"Ja, ja, her er jeg!"

Else udstødte et vildt strig af angst.

"Stille, stille, min engel", sagde konen med hyllet venlighed, men straks efter hviskede hun i øret paa Else: "Xi! eller jeg biber dig!" og hendes sorte øine gnistrede saa sthyt, at Else forfærdet søgte at stanse sin hulken, skjønt den vilde bryde frem med en saadan voldsomhed, at hun var nær ved at kvæles.

Føstningen skal indtages.

Et par passagerer, som var vaagnet ved Elses strig, brummede forarget noget om den usfik at trække uartige unger med sig paa jernbanen. I det samme løb piben, lange husrækker og gaslhgter gled forbi kupevinduerne, og toget bruste ind paa en stor station.

"Se saa, nu er vi fremme!" sagde hr. Tonio, løftede Else op og tog hende paa armen.

"Hjemme", spurgte hun.

"Ja, ja, straks! Være meget snil!"

Else tørrede sine taarer; hun sølte sig tryg-gere hos hr. Tonio end hos hans kone, slog tillidsfuldt sine arme om hans hals og saa sig om med store, forbausede øine.

Efter et kort ophold ved stationen gik de gennem nogle gader, hvor hun i de pragtfuldt oplyste butikvinduer syntes, hun saa et glimt af al verdens herlighed. Hun havde aldrig før været i en stor by, og nu var hun midt i hovedstaden. Det, hun saa, kunde for en stund give en liden pige nok at tænke paa, og hun glemte baade længsel og frygt.

Men i denne straalende pragt fik Else ikke lov at blive; efter en stunds forløb dreiede de ind i en stillere gade og gik ind gennem en mørk port.

Søvn og træthed overbælede atter barnet, da hun ikke længer holdtes vaagen af den forbauselse og beundring, som de straalende butikvinduer havde fremkaldt, og alt blev nu et virvar, som hun ikke kunde finde ud af. Hun mærkede, at de stansede, hørte fremmede stemmer, derpaa gik de over en mørk gaard og opover nogle trapper, og endelig kom de ind i et værelse, hvor Else blev aflædt og lagt i en seng.

Næste morgen blev hun vækket af en ublid rusten i armen. Det var fru Rätchen, som stod ved hendes seng og ruffede i hende.

"Saa! op, Rosa!"

"Else heber jeg", vovede den lille at indvende.

"Nei, nu er du vort barn; vor lille pige hed Rosa." Fru Rätchen drog øienbrunnene sammen og saa saa barsk ud, at Else skjalt og styndte sig ud af sengen. Hun saa sig om efter sin kjole, men den var borte; istedenfor den laa der et lidet smudsigt mørkerødt skjørt og en slidt sort fløieljakke.

Else trat sig uwillig tilbage.

"Stal jeg have det der paa?" spurgte hun.

"Det der?" hørmede fru Rätchen forarget. "Stulde min Rosas klæder ikke være gode nok? Jeg stal lære dig", og nu gab hun med den ene

haand Else et slag under øret, mens hun med den anden tog et tag i hendes haar og luggede hende; saa den stakkars lille Else drog sig frem og tilbage.

"Rätchen, Rätchen!" raabte manden bebrei-dende. Han stod der nu i al sin sølglitrende glans, færdig til at gaa til sit dagsarbejde.

"Saa, saa! ikke græde!" sagde han venlig og klappede Else paa kinden og tog hende paa armen. "Være min lille Rosa."

"Nei, nei, jeg vil være papas og mamas Else", hulkede hun.

"Ja vel, naar bingerne vokser ud. Nu er du Rosa, bare Rosa, ellers faar du ingen binger. Hører du det?"

"Faar jeg snart binger, naar jeg heber Rosa?"

"Ja vist, vatre binger, blinke i solen. Rosa slibe høit, høit op. Hils paa papa og mama." Han gik et par gange frem og tilbage paa gulbet med hende. Da hun var bleven rolig, leverebe han hende til fru Rätchen, som knurrende traf det røde skjørt og den sorte jakke paa hende.

"Tak, fru Rätchen", sagde Else og neiede. Hun vilde være snil og artig, saa fru Rätchen ikke skulde blive sint paa hende; men hvor vel hun end mente det, saa blev hendes ord ilde optagne alligevel.

"Du stal ikke sige fru Rätchen, jeg er din mama", sagde fru Rätchen og tog Else haardt i armen.

Else kneb læberne sammen og taug; det var hende umuligt at sige mama.

Men endnu en gang kom hr. Tonio hende til hjælp.

"Nei, nei!" sagde han. "Rosa stal ikke sige mama, blot mutter; saa, sig nu: tak, mutter."

Ja, det havde Else ikke noget imod. Hun vidste jo slet ikke, hvad mutter betød.

Hun fik nu en staa melk og et brød til frokost. Derpaa forlob de hende, idet de sagde, at hun skulde være snil og stille. Aldeles uden arbejde skulde hun ikke være i sin ensomhed; hun skulde øve sig i at gaa paa taaspidsferne, staa paa et ben, strække ud armene og gjøre nogle andre øvelser, som var aldeles nødvendige, forat hun kunde lære at slibe naar bingerne kom.

Det blev en lang dag, og mange lange dage fulgte efter, i hvilke hun sad indelaaset i det lille uhyggelige værelse med de storblomstrebe, fedtede tapeter, det tilrøgede tag, de slidne dobbeltvinduer og den kvælende tykke, indstængte luft. (Sluttes.)

Barnesalme.

Milbe Jesus, du, som sagde,
at til dig skal barnet gaa,
du, som hænder paa dem lagde,
endnu signer du de smaa.
Selv du blev til herrens tempel
baaren i din moders favn.
Lad mig hufte dit eksempel,
naar jeg tænker paa dit navn.

Du til daaben lod mig kalde,
da jeg var en liden knop.
Skal jeg visne? Skal jeg falde?
Hjælp mig du at vokse op!
Hjælp du mig at tidlig lære
og at elste Herrens ord,
saa engang blandt dine kjære
jeg kan knæle ved dit bord.

Naar jeg saa skal ud i verden,
aldrig jeg alene er;
vildgræs vokser tidt paa færden;
men du ser, hvad jeg ei ser.
Lad mig gaa min gang til gammen
al min tid for far og mor,
lad os bli i himlen sammen,
vi, som var det her paa jord.

Fuglemor.

Hvorfor bygger fuglene rede? Er det for at sove der om natten? Nei, fuglen trænger ikke rede for at sove der om natten; den nøjer sig med en gren og stikker hovedet under vingerne og sover da ligesaa godt som du i sengen din. Nei, det er for eggene og for ungerne skyld, at fuglene tager rede. Eggene er skjøre; derfor maa de ligge i det myge redbet, og fugleungerne vilde nok haade frøse og være bange, hvis de ikke boede hos sin moder. Høit oppe i træerne, hvor de leie gutterne ikke kan komme, og inde i tornebuskene, hvor gutterne river sig tilblods, der sletter fuglemor et rede af straa og hestehaar og grøn mose og lægger et lidet teppe af fjær paa bunden. Saa lægger hun sine eg i redbet og sidder og varmer dem, forat der kan komme smaa unger ud af dem. Fuglemor er snild; hun sidder der mellem de grønne blade dag og nat og flyver aldrig ud, for saa blir eggene kolde. Men fuglesar flyver ud og kommer hjem med mad og sætter sig paa grenene ved siden af redbet og fortæller om alt, han saa,

da han spiser henover trætoppene, og da han sad mellem blomsterne i græsset eller drak af elven i stogen. Tilfidsi rebner eggestallet, og de smaa fugleungerne stikker hovedet ud.

Men der er en fugl, som ikke faar løb at have eggene i fred. Det er hønen. Naar hønen har lagt redbet fuldt af eg, saa kommer tokkejentaen ud i hønsehøuset og tager eggene fra hønen, og madmor lægger dem i en kurv og sender dem til byen og sælger dem. Men hønen siger: "Gat-af, gat-af! jeg skal nok saa thyllinger ligevel." Og saa lægger hønen nye eg. Men saa har børnene tigget saa længe, at de har faat løfte om pandetager til middag, og saa gaar tokkejentaen hen og tager eggene fra hønen igjen. Og hønen siger: Gat-af! jeg skal nok saa thyllinger ligevel. Og naar saa børnene kommer og vil have blødtogte eg, saa siger madmor nei. "Nu skal hønen have sine eg i fred, for nu vil vi have thyllinger", og da klapper børnene i hænderne; for de levende thyllinger, som springer omkring paa tunet og kommer, naar en kalder paa dem, og stimer omkring hønemor som en anden barneslot, — det er moro. Sligt kan pandetager og blødtogte eg ikke gjøre.

Retfærdighed og naade.

To gutter i Skotland voksede op som uadskilkelige kamerater. Da de var færdige fra skolen, skiltes de imidlertid ad og drog hver sin vei i livet.

I mange aar saa de ikke hinanden; men langt om længe mødtes de under meget sølle omstændigheder. Den ene af dem var bleven en grov forbryder og førtes nu for dommeren. Den anden, hans gamle kamerat, var bleven dommer og maatte som saadan afhøre den antomme fange. Forbryderen gjenkjendte i dommeren sin gamle ven og haabede, at han skulde slippe med en ganske mild straf.

Dommeren fandt ham imidlertid skyldig og idømte ham straf efter loben. Dommen løb paa en stor pengebød eller langvarigt fængsel. Forbryderen saa nu baade stuffet og nedtrykt ud. Men den gamle ven, som gjættede hans tanker, sagde: "Georg, jeg har som en retfærdig dommer dømt dig til denne haarde straf, hvoraf du kan se, hvor høilig jeg har din store synd; men for at vise dig, hvordan jeg elsker dig, min gamle barndomsven, saa vil jeg selv betale beløbet, og du er dermed fri."

En sng uskik.

Det er rent ilde at se, hvor søle ofte folk er til at spytte. Man er begyndt mere og mere at snakke om denne uskik og arbejde for at faa ende paa den baade i bygd og by og det er paatide; det er stygt at spytte saaledes; men det er ogsaa farligt; gennem spyttet har saa mangen gang smitsomme sygdomme udbredt sig. Var det bare ude paa marken og veien, at folk spyttede, saa kunde det endda gaa an; men det er nok desværre ikke blot da. Nei, de spytter inde i stuen baade hos sig selv og andre, i kroger og bag ovnen og gjerne midt paa gulvet ogsaa. Og det hænder endog gang paa gang, at folk sidder og spytter paa gulvet i selve kirken og paa opbyggelsesmøder.

Ældre folk kan paa en maade være undskyldte; de hørte ikke i sin ungdom videre tale om, at det var noget videre stygt eller farligt at spytte; og kanske de indtil denne dag heller ikke har vidst det eller tænkt rigtig over det. Men selv om de ved det, saa er det ikke saa let at vænne sig af med en saadan gammel uskik, naar man er kommet op i aarene. Ja, de burde gjøre det; men det er som sagt ikke saa let gjort.

Men I unge, I maa og skal vænne eder af med denne uskik.

I maa ikke spytte uboven gulvene hjemme; I maa ikke spytte paa gulvene i skolestuen og I maa ikke spytte paa kirkegulvet.

Ja, glem det nu ikke!

[Oplosning paa billedgaaden] nr. 18.

En somand tiland huller undertiden under for bris og turing.]

Opl. Bvafgaader i nr. 19.

Billedgaade: En sorgelig efterretning om jernbaneuheld stod at læse i sidste blade.

Bogstavgaader: I. Jerusalem. II. Jordan.

Bogstavgaade.

10 11 2 er en rovfugl. 10 13 16 18 19 14 17 18 12 er et norst dalsføre. 19 10 13 5 4 17 er et pattedyr. 7 10 12 en træsort. 18 7 8 18 3 en elv i Tyskland 1 11 4 19 15 16 et bjerg omtalt i bibelhistorien. 17 4 9 6 en elv i Spanien. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 en modig kvinde i historien.

Dagub Fric h.
Kref: antia.

Stjulte navne.

1. I Tollo lever mange mennesker, (et guttenavn.)
2. Fjerg og aas, (1 dyr)
3. Han er en slink gut, (2 dyr)
4. Samar ligger ved Njosen, (2 nyttige ting i huset.)

M. K. Rena

Hvad er det?

Med l en liden fugl.

Med n en stor fugl.

Billedgaade.

XX

rø

N

D

1

OS.

Katharina Selmer, Stavanger